

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
دفتر رئیس

شماره ۳۷۴۹۳

تاریخ ۱۳۸۲/۵/۲۹

پیوست

بیت

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۸۲، ۱۱، ۲۶۶۲ صبح
تاریخ ثبت: عصر
اقدام کننده: ۸۲، ۵، ۲۹

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۸۱/۳۰/۲۲۱۳ مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۱۷ و پیرو نامه شماره ۲۱۷۶۷ مورخ ۱۳۸۱/۹/۲۶، طرح منع شکنجه که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۸۲/۵/۲۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی تصویب رسیده است در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

مهدی کروبی

رئیس مجلس شورای اسلامی

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

بیت عالی

شماره ۳۷۴۹۳ / ۱۶

تاریخ ۱۳۸۲ / ۵ / ۲۹

پست

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان
 شماره ثبت ۸۲، ۱۱، ۲۶۶۴ صبح
 تاریخ ثبت :
 اقدام کننده : ۱۳، ۵، ۲۹ عصر

طرح منع شکنجه

ماده ۱ - هرگونه اعمال فشار جسمی یا روانی علیه افراد در کلیه مراحل اعم از تحقیق و دادرسی و اجرای حکم، شکنجه محسوب و مرتکب وفق مقررات قانونی مجازات می شود. موارد ذیل از مصادیق شکنجه است:

- ۱ - هرگونه اذیت یا آزار بدنی.
- ۲ - نگهداری زندانی به صورت انفرادی یا نگهداری بیش از یک نفر در سلول انفرادی.
- ۳ - چشم‌بند زدن به زندانی در محیط زندان یا بازداشتگاه.
- ۴ - بازجوئی در شب.
- ۵ - بی‌خوابی دادن به زندانی.
- ۶ - انجام اقداماتی که عرفاً اعمال فشار روانی بر زندانی تلقی می شود.
- ۷ - فحاشی، به کار بردن کلمات رکیک، توهین یا تحقیر زندانی در حین بازجوئی یا غیر آن.
- ۸ - استفاده از داروهای روان‌گردان و کم و زیاد کردن داروهای زندانیان مریض.
- ۹ - محروم کردن بیماران زندانی از دسترسی به خدمات درمانی ضروری.
- ۱۰ - نگهداری زندانی در محل‌هایی با سرو صدای آزاردهنده.
- ۱۱ - گرسنگی یا تشنگی دادن به زندانی و عدم رعایت استانداردهای بهداشتی و محروم کردن زندانی از استفاده از امکانات مناسب بهداشتی.
- ۱۲ - عدم طبقه‌بندی زندانیان و نگهداری جوانان یا زندانیان عادی در کنار زندانیان خطرناک.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

بیت المال

شماره ۳۷۴۹۳، ۱۴

تاریخ ۱۳۸۲ / ۵ / ۲۹

پست

- ۱۳ - جلوگیری از هواخوری روزانه زندانی.
  - ۱۴ - ممانعت از دسترسی به نشریات و کتب مجاز کشور.
  - ۱۵ - ممانعت از ملاقات هفتگی یا تماس تلفنی زندانی با خانواده اش.
  - ۱۶ - فشار روانی به زندانی از طریق اعمال فشار به اعضاء خانواده زندانی.
  - ۱۷ - ممانعت از ملاقات متهم با وکیل خود.
  - ۱۸ - ممانعت از انجام فرائض مذهبی.
- تبصره - آراء قطعیت یافته محاکم صالح قضائی از شمول این ماده مستثنی می باشند.

ماده ۲ - اگر با تخلف قاضی فردی در سلول انفرادی نگهداری شود علاوه بر رسیدگی به تخلف قاضی هر یک روز نگهداری در سلول انفرادی معادل ده روز در صورت محکومیت فرد محاسبه می شود. مفاد این قانون شامل کسانی که در حال تحمل کیفر هستند نیز می شود.

ماده ۳ - در کلیه اوراق بازجوئی لازم است موارد ذیل دقیقاً و کاملاً درج شود:

- ۱ - محل جلسه بازجوئی
  - ۲ - ساعت شروع و ختم جلسه بازجوئی
  - ۳ - نام مأمور یا مأمورانی که بازجوئی کرده یا هنگام بازجوئی حضور داشته اند و امضای آنها.
  - ۴ - امضاء و یا اثر انگشت فرد بازجوئی شده.
- اوراقی که بعد از جلسه بازجوئی به پرونده الحاق شده باشد کلاً از درجه اعتبار ساقط است.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۳۷۴۹۳ / ۱۶

تاریخ ۱۳۸۲ / ۵ / ۲۹

پست

بیت‌المال

دو سطر بالا به شرح ذیل اصلاح شد :

اوراقی که بعد از جلسه بازجویی به پرونده الحاق می‌شود باید با اطلاع متهم بوده و در صورت ارتباط با اتهام، فرصت دفاع به متهم داده شود. انجام تحقیقات از متهم بایستی صرفاً در شعبه مربوطه در دادسرا یا دادگاه بوده و توسط قاضی رسیدگی کننده صورت پذیرد.

ماده ۴ - کلیه اقرار و اعترافات که بدون رعایت مفاد این قانون از متهم اخذ شده و در دادگاه از طرف وی مورد انکار قرار گیرد در صورت عدم وجود ادله و قرائن قابل قبول دیگر از درجه اعتبار ساقط و از عداد دلایل خارج خواهد شد.

ماده ۵ - محل نگهداری زندانی باید به وکیل یا خانواده وی اعلام شود، در صورتی که زندانی در محلی غیر از بازداشتگاهها یا زندانهای رسمی تحت مدیریت سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور نگهداری شود، امر یا آمران به حبس تعزیری از سه ماه تا دو سال محکوم می‌شوند. در مواردی که سبب، اقوی از مباشر نباشد، اعزام کننده و نگاهدارنده نیز مشمول مجازات فوق می‌شوند.

ماده ۶ - برای نظارت بر نحوه رفتار با افراد بازداشت شده و زندانیان و اطمینان از رعایت این قانون شورائی تحت عنوان «شورای نظارت بر نحوه رفتار با زندانیان» مرکب از سه نفر نماینده از طرف قوه قضائیه، سه نفر به انتخاب مجلس شورای اسلامی و سه نفر به انتخاب دولت تشکیل می‌گردد. اعضای این شورا هر زمان که لازم بدانند مجازند به صورت

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دفتر ترخیص

شماره ۳۷۴۹۳ (۶)

تاریخ ۱۳۸۲/۵/۲۹

پوست

مبتغایی

جمعی و فردی از کلیه بازداشتگاهها و زندانها بازدید نموده و در صورت اطلاع از اعمال هرگونه شکنجه گزارش آن را به رؤسای سه قوه منعکس و یک نسخه از آن را جهت برخورد با متخلفین به مرجع قضائی ذی ربط اعلام کنند. مرجع قضائی مذکور موظف است خارج از نوبت به گزارش رسیدگی و متخلف یا متخلفین را محاکمه و نتیجه را به رؤسای سه قوه و این شورا اعلام نماید.

ماده (۶) به شرح ذیل اصلاح گردید:

ماده ۶ - برای نظارت بر نحوه رفتار با افراد بازداشت شده و زندانیان و اطمینان از رعایت این قانون کمیته‌ای مرکب از پنج نفر از اعضای کمیسیون قضائی و حقوقی به پیشنهاد این کمیسیون و رأی مجلس برای مدت دو سال تحت عنوان کمیته نظارت بر نحوه رفتار با زندانیان تشکیل می‌گردد. اعضای این کمیته هر زمان که لازم بدانند مجازند به صورت جمعی و یا فردی از کلیه بازداشتگاهها و زندانها بازدید نموده و در صورت اطلاع از اعمال هرگونه شکنجه گزارش آن را به رؤسای سه قوه منعکس و یک نسخه از آن را جهت برخورد با متخلفین به مرجع قضائی ذی ربط اعلام کنند. مرجع قضائی مذکور موظف است خارج از نوبت به گزارش رسیدگی و متخلف یا متخلفین را محاکمه و نتیجه را به رؤسای سه قوه و کمیته مزبور اعلام نماید.

ماده ۷ - اعضای «شورای نظارت بر نحوه رفتار با زندانیان» در انجام وظایف تعریف شده در این قانون قابل تعقیب و پیگرد قضائی نیستند.

ماده (۷) حذف شد.

شماره ۳۷۴۹۳
(۹)
تاریخ ۱۳۸۲/۵/۲۹
پیوست

بیتربیالی

ماده ۸ - متخلفین از مفاد این قانون و همچنین آمرین و مأمورین و مسؤولینی که از اعمال شکنجه مطلع بوده و آن را به مراجع مسؤول اطلاع نداده‌اند و مسؤولینی که برای نظارت کمیته مذکور در ماده (۶) همکاری نکنند در مرتبه اول به سه تا شش ماه زندان و یک سال انفصال از خدمات دولتی و در مرتبه دوم به شش ماه تا یک سال زندان و سه سال انفصال از خدمات دولتی محکوم می‌گردند.

ماده ۹ - رسیدگی به جرائم موضوع این قانون خارج از نوبت با رعایت اصل یکصد و شصت و پنجم (۱۶۵) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و به صورت علنی انجام می‌شود.

ماده ۱۰ - این قانون از تاریخ تصویب لازم‌الاجراء است.

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و ششم مردادماه یکهزار و سیصد و هشتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

مهدی کریمی
رئیس مجلس شورای اسلامی